Kuva: Reijo Palmu

Onni Niemi on yksi niistä Pispalan asukkaista, jotka odottavat vielä pääsevänsä Rajaportin saunan löylyyn.

Pispala haikailee Rajaportin saunaan

Tampereen Pispalassa ei unohdeta Rajaportin yleisen saunan löylyjä. Tiistaina perustettiin uusi saunayhdistys, jonka tavoitteena on kylpeä vanhassa saunassa jo ensi kesänä.

Yhdistyksellä on jo talkooväkeä saunan kunnostamiseen, mutta tarvikkeita se toivoo saavansa Tampereen kaupungilta.

Sauna-aate lämpenee Pispalassa

AL 1914-89

Onni Niemi Tampereen Pispalassa odottelee kesää vihta kainalossa. Jos onnekkaasti käy, kanta-asiakas pääsee jälleen nauttimaan löylyistä Rajaportin yleisessä saunassa.

Samalla pysäköintialueeksi kaavoitettu, rakennushistoriallisesti arvokas kortteli saisi armonaikaa.

Joukko Pispalan valtatien varressa sijaitsevan Rajaportin saunan entisiä asiakkaita sai kipinän saunan herättelyyn vuoden vaihteessa. Ryhmä kokoontui muutaman kerran epäviralisesti ja eilen tiistaina perustettiin uusi saunayhdistys. Saunan kunnostukseen on jo värvätty talkooväkeä ja saunaa lämmittämään on ilmoittautunut kaksi vapaaehtoista.

Sauna oli käytössä vuodesta 1906 taukoamatta 80 vuotta. Kulta-aikoina siellä kylvettiin kolmesti viikossa. Pari vuotta sitten löyly tyrehtyi, kun putkitöihin ei saatu apua kaupungilta ja saunamaksut riittivät vain niukasti käyttökustannuksiin.

Saunayhdistys toivoo, että kaupunki voisi tulla vastaan esimerkiksi niin, että vuokraa tai vesi- ja sähkömaksuja ei perittäisi. Pakollisiin kunnostuksiin kaivattaisiin kaupungilta tarvikkeita, mutta työt on määrä tehdä talkoovoimin.

Toistaiseksi Rajaportin saunan kulttuurihistoriallista arvoa ei ole virallisesti selvitetty. Sauna on aina luontevasti nivoutunut pispalalaisten elämään. Työn vastapainoksi saunaa on tarvittu pieniin arkisiin juhlahetkiin.

Kun löylyt yleisissä saunoissa kävivät harvinaisemmiksi, niiden eksotiikka alkoi kiinnostaa. Saunaa 12 vuotta pitänyt Lahja Mäkinen tietää kertoa mm. lehtikuningas Urpo Lahtisen hakeneen saunasta innoitusta oman saunansa rakentamiseen.

Saunakortteli on kokonaisuudessaan ainoita Pispalassa sellaisenaan säilyneitä pihapiirejä. Samankaltaista kekseliästä rinnearkkitehtuuria tuskin muualta Suomesta enää löytää. Saunarakennusten yhteydessä toimii yhä yksi maamme harvoista tinaamoista.

Entistettynä sauna ja koko piha olisivat jo nähtävyys. Saunatoimikunta pohtii, olisiko saunan yhteyteen mahdollista perustaa elävä saunamuseo, jossa turruttaviin museokierroksiin tottunut turistikin pääsisi oikeisiin löylyihin.

JOUNI PIEKKARI

○ **Onni Niemi odottaa kesää ja uusia löylyjä Rajaportin saunan nurkalla Tampereen Pispalassa.**